

[Arnth Jensen.]

måneder af uddannelses-tiden udpeges talsmændene af chefen, men efter den tid vælges de frit mellem hele mandskabet ved hemmelig skriftlig afstemning.

Der har været røster fremme — og vist også forslag — om, at mandskabet skulle udpege nogle flere, f. eks. fire, hvoraf chefen så skulle vælge de to, som han mente var bedst egnede. Jeg tror, den højtærede minister har ret i, at denne fremgangsmåde ville være forkert. For det første vil de udpegede talsmænd aldrig få den samme følelse af selvstændighed, som når de er valgt, og for det andet vil chefen ved udpegningen let komme til at forskertse det tillidsforhold, som hele ordningen forudsætter. Derimod finder jeg det rigtigt, at den, der gennem sin opførelse har pådraget sig straf på mere end 10 dages vagtarrest, ikke længere kan være værdig til at være talsmand, ligesom det også er rigtigt, at der åbnes adgang til at komme af med en talsmand. Man kan tage fejl ved et valg, men kassation af en mand bør ikke ske, fordi der er enkelte, som er utilfredse med ham. Derfor finder jeg det rigtigt, som foreslået, at for at en talsmand skal kunne afsættes, skal over halvdelen stemme for det, skriftligt og hemmeligt.

Til yderligere sikring for mandskabet og dets talsmænd foreslås det, at der oprettes et „forsvarsministerens klageudvalg“, bestående af en civil som formand, en auditør og en tjenstgørende militærperson af det pågældende korps. Finder talsmændene, at en af dem rejst sag ikke er tilfredsstillende afgjort af den nærmeste foresatte chef, kan man forlange foretræde for denne eller skriftligt indanke sagen for klageudvalget, der da skal behandle den og enten afgøre den eller gøre indstilling til forsvarsministeren, som da træffer afgørelsen.

Hvorvidt dette udvalg er nødvendigt, hvorvidt man måske kunne gå direkte til forsvarsministeren, skal jeg ikke udtale mig om, men det er muligt, at det spørgsmål kan drøftes nærmere i det kommende udvalg.

Jeg har nu nævnt en række rettigheder, som foreslås givet de menige. Men hvordan med befalingsmændenes stilling? Som jeg nævnte i begyndelsen af min tale, er disciplin i et forsvar uundværlig, og der må også

findes visse magtmidler til brug mod den, som ikke frivilligt vil forstå dette. Jeg omtalte, at de to strafformer: skærpet arrest og streng arrest, afskaffes, men det er ikke sådan at forstå, at der ikke er sat noget andet i stedet. I forslag til lov om ændringer i militær straffelov vil man i ændringen til § 16 kunne se, at der er andre straffe, som kan bruges. Der nævnes således: irettesættelse, kvarterarrest, vagtarrest og fængsel samt, i krigstid, livsstraf. Kvarterarresten og vagtarresten er udvidet fra maksimum 30 dage til 60 dage, og disse straffe kan pålægges uden dom — altså som arbitrær straf. Vagtarresten er tillige skærpet, således at det efter ordre kan pålægges den straffede at udføre passende arbejde, medens han ikke selv har krav på beskæftigelse. Læsning er ikke ubetinget tilladt, og adgang til ekstraforplejning eksisterer ikke.

Endelig finder jeg det af meget stor betydning, at det i ændringen til § 17 nu fastslås, at irettesættelse kan optages i dagsbefalingen eller opløses ved appel eller mønstring. Derved giver man irettesættelsesstraffen en sådan form, at man tør håbe, den vil vise sig så virkningsfuld, at den endogså meget tit kan træde i stedet for kortere arreststraffe.

Hvad angår klager over foresatte, er det nødvendigt, at der gives visse regler, som hindrer, at grundløse og uberettigede klager bliver almindelige. Derfor hedder det i ændringen til § 54, at den, som for højere foresat fremfører en bevidst grundløs klage over en foresat, straffes med arrest eller med fængsel i indtil 4 måneder.

Også ændringen til § 53 betyder et værn for befalingsmændene, idet det deri hedder, at den, som ytrer utilfredshed med en foresats adfærd på en sådan måde, at han burde indse, at derved en for mandstugten farlig misfornøjelse kunne udbredes, straffes med arrest eller med fængsel i indtil 4 måneder.

Som sagt, om lovforslagets enkelte paragraffer skal jeg ikke udtale mig her ved forslaget første behandling; dem må vi drøfte i det kommende udvalg. Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg finder, at det her foreliggende forslag er et godt grundlag, og jeg kan på mit partis vegne tilsige den højtærede forsvarsminister en velvillig og hurtig, men alligevel grundig behandling af lovforslaget.